

מסכת סוכה דף ג'

אֵת ב'

מי שהיה ראשו ורובו בסוכה ושלחנו בתוך הבית, ב"ש אומרים לא יצא

סימן תרל"ד ס"ד - מי שהיה ראשו ורובו בסוכה, ושלחנו חוץ לסוכה, ואכל, כאילו לא אכל בסוכה – (לדעת התוס', מן התורה לא יצא, כיון דרבנן גזרו על זה, ואמרו כאילו לא קיים מצות סוכה, ולחז"ן וריטב"א רק מדרבנן, ולדינא אין נפקותא, דלכל השיטות בריך לחזור ולאכול בסוכה, אכן לענין אם יברך זמן באכילה שניה, דעת הספ"ג דברך, והבמור"י חולק עליו).

אפילו אם היא סוכה גדולה, גזירה שמא ימשך אחר שלחנו - ר"ל וכ"ש אם היא קטנה שאינה מחוקת רק ראשו ורובו, ושלחנו היה בתוך הבית, דבוה בודאי שייך לומר שמא ימשוך אחר שלחנו, כיון דחמקום צר לו בסוכתו, **וגם** דהרבה פוסקים סוברים דבוה אינו יוצא מן התורה, דלאו דירה היא כלל.

ואם מקצת שלחנו עומד בסוכה ומקצתו תוך הבית, מותר, דלא גזרינן שמא ימשך אחר שלחנו, **נאספי** אם רובו בבית, ובסוכה רק טפח ממנו. מותר, דדא סגי בשלחן טפח, כ"כ המ"א, **ובברכי** יוסף כתב דוקא רובו בסוכה, ואפי' משהו יותר מחציו סגי, דמה דדי בשלחן טפח, והו' אם אינו מחזיק רק טפח, **אבל** בשלחן גדול ורק מקצתו בסוכה, גזרינן שנא ימשך].

אבל אם כל שלחנו בבית, אפילו הוא יושב כולו בסוכה, יזא רק ראשו ורובו, והסוכה היתה סוכה גדולה, אסור, **ומא**, **ובא"ר** כתב שצ"ע בזה].

[**וראה** דכ"ז דוקא ביושב על פתח הסוכה מבפנים, ולזקק מן המאכל שערוכין לפניו על השלחן מבחוץ, וכמו שצויר הגמור', דיתבי אפומא דמטללחא, דאו גזרינן שנא ימשך אחר שלחנו, **אבל** שלא בכה"ג, שיושב בסוכה ואוכל, ואינו לוקח מן השלחן כלל, רק שנהוג כמו עני שפתו בידי ואוכל, או לא גזרו דבמים כלל שנא ימשך].

[**סוכה** שנחזקת רק ראשו ורובו, אפי' אם ירצה לאכול בפנים ופתו בידי, ג"כ אינו יוצא בזה, דכל שאינה ראייה לאכילה בדרכה, היינו שאין

לו מקום להעמיד שלחן ולאכול, אינה סוכה, **משא"כ** בשיכול להעמיד שם שולחן, אלא שנתעצל בזה, בודאי יוצא באכילתו].

(מה דפסול בגדולה, הוא דעת הר"ף והרמב"ם, דבגמרא פליגי ב"ש וב"ה בחרת', בסוכה גדולה, היינו שיש לה שיעור סוכה ז' על ז', ושלחנו בתוך הבית, ובסוכה קטנה שאינה מחוקת רק ראשו ורובו, ושלחנו בתוך הבית, ואיפסוק הלכתא כב"ש, וס"ל דתרייהו בחד טעמא שייך, משום שמא ימשוך אחר שלחנו, א"כ הלכה כב"ש בין בסוכה גדולה ובין בסוכה קטנה, אבל שארי פוסקים חולקים, וס"ל דשני טעמים יש, בסוכה קטנה הטעם, משום דבעינן קבע, אע"ג דפסקינן דסוכה דירה עראי היא, מ"מ בעינן קבע קצת, ואם אינו מחוקת ראשו ורובו ושלחנו הוי דירה סרוחה, ובסוכה גדולה הטעם, שמא ימשוך אחר שולחנו, וא"כ אע"ג דאיפסוק הלכתא כב"ש בסוכה קטנה, בסוכה גדולה הדינן לכללא, ב"ש וב"ה הלכה כב"ה, אכן המחבר פסק להחמיר כהרמב"ם, ועיין בחו' רע"א על משניות, דבסוכה קטנה סמוך לסוכה גדולה, וראשו ורובו בסוכה קטנה שאינו ז' על ז', ושלחנו בסוכה גדולה, בזה הר"ף לקולא ותוס' לחומרא, דלחז"יף יצא, דלא שייך למיגזר שמא ימשוך, דהא גם שולחנו בתוך סוכה כשרה, ולתוס' פסולה, דמ"מ סוכה הקטנה דירה סרוחה היא, עכ"ל). עיין בדש"י ד"ה ורבי יהודה, דמירי' בכה"ג, ומשמע מיניה דטעך סד"ג.

מי שיש לו סוכה בשדה סמוך לביתו, כגון בכפרים, אסור להוציא מביתו לסוכה דרך רה"ר או כרמלית, **וכן** שני סוכות בחצר אחד שלא עירבו עירובי חצרות, אסור לטלטל מזו לזו, וע"ז עכ"ם מותר.

אֵת ג'

בית שאין בו ד'א על ד'א פטור מן המזוזה

יו"ד סי' רפ"ו ס"ג, - בית שאין בה ד' אמות על ד' אמות, פטור. 'ואם יש בו כדי לרבע ד' אמות על ד' אמות בשוה, אע"פ שארכו יתר על רחבו או שהוא עגול או בעל ה' זוויות, חייב.

מסכת סוכה דף ג'

אֵת ד'

ומן המעקה

חז"מ סי' תכ"ז ס"ב - כל בית שאין בו ד' אמות על ד' אמות, פטור ממעקה.

אֵת ה'

ואינו מטמא בנגעים

רמב"ם פ"י ד' מהל' טומאת צרעת ז"ז - אין הבית מטמא בנגעים עד שיהיה בו ארבע אמות על ארבע אמות או יתר.

אֵת ו'

ואינו נחלט בבתי ערי חומה

רמב"ם פ"יב מהל' שמיטה ויוב"ל הי"ב - בית שאין בו ד' אמות על ד' אמות, אינו נחלט כבתי ערי חומה.

אֵת ז'

ואין חוזרין עליו מעורכי המלחמה

רמב"ם פ"ז מהל' מלכים ה"ה - אבל הבונה בית התבן ובית שער אכסדרה ומרפסת, או בית שאין בו ארבע אמות על ארבע אמות, או הגוזל בית, הרי זה אינו חוזר.

^[1] טור בשם הרמב"ם שסכפ"ו, דס"ל כל שיש בו לרבע כן, ראוי לדירה הוא, והוא בכלל ד' אמות על ד"א